

31.05.2022

Група № 36

Захист Вітчизни

Урок 28-29

Тема: Історія виникнення МГП як галузі міжнародного публічного права.

Матеріал до уроку

Міжнародне гуманітарне право (МГП), або право збройних конфліктів, — система міжнародно визнаних правових норм і принципів, які застосовують під час міжнародних та внутрішньодержавних збройних конфліктів.

Жан Сімон Пікте

МГП встановлює правила ведення війни і не розглядає питання стосовно права держав застосовувати силу. МГП забороняє або обмежує методи та засоби ведення війни, а також встановлює відповідальність за порушення його певних принципів і норм. Міжнародне гуманітарне право не забороняє війну, однак це не означає, що воно визнає законність війни як такої.

Поняття «міжнародне гуманітарне право» у 50-х рр. ХХ ст. ввів швейцарський громадський діяч, професор Жан Пікте, багаторічний член керівництва Міжнародного Комітету Червоного Хреста (МКЧХ).

Необхідність регулювання воєнних дій була зумовлена статистикою МКЧХ, яка свідчить, що протягом останніх п'яти тисячі років відбулося понад 14 000 війн. У них загинуло приблизно 5 млрд людей, а впродовж останніх 3400 років на Землі було лише 250 років загального миру.

Уже після Другої світової війни в різних регіонах земної кулі було зафіксовано понад 260 збройних конфліктів, здебільшого внутрішнього характеру.

На планеті постійно спалахують війни, тривають збройні конфлікти, які у XXI ст. стають частішими й тривалішими. Так, з 2011 р. вони вже відбулися або тривають у таких країнах: громадянська війна в Лівії (2011), громадянська війна в Сирії (з 2011), конфлікти в Північному Малі (2012-2013), Судані (з 2012), Ємені, війна в Афганістані (з 2015), Колумбії (1964-2016), ізраїльсько-палестинський конфлікт тощо.

Отже, світова громадськість усвідомила необхідність обмеження насилля сторін, що воюють, шляхом узгодженої розробки й укладання договорів, які регулюють відносини між державами під час збройних конфліктів. Це зумовило створення системи МГП («право збройних конфліктів», «право війни»). Воно є частиною міжнародного публічного права — особливої правової системи, що складається з юридичних принципів і норм, які регулюють відносини між державами, а також між іншими учасниками міжнародних відносин у політичній, економічній, культурній та інших галузях. Насамперед потрібні договори або документи, які врегульовували б відносини під час війни та миру. Тому МГП і стало такою галуззю міжнародного публічного права.

Призначення та сфера застосування МГП. МГП діє автоматично під час усіх збройних конфліктів у будь-якому регіоні земної кулі — як міжнародних, так і внутрішніх, а також гібридних («несиметричних») конфліктів між збройними силами держави і недержавними угрупованнями, у складі яких є іноземні найманці та терористи.

МГП виконує такі завдання:

- а) визначає правовий статус осіб і об'єктів, які перебувають у районі ведення воєнних дій, захищає об'єкти, що не мають військового значення;

- б) встановлює ряд обмежень у виборі засобів і методів ведення воєнних дій сторонами, що воюють;
- в) регламентує права та обов'язки осіб, яких захищає МГП;
- г) установлює відповідальність держави й окремих осіб за порушення норм МГП.

Женевська конвенція IV встановлює, що, незалежно від того, чи оголошено війну і чи визнають учасники конфлікту стан війни, норми МГП вступають у дію з початком збройного конфлікту або операції з підтримання миру та безпеки та діють щодо всіх учасників конфлікту. МГП не розглядає причин, які є основою конфлікту.

Для застосування міжнародного гуманітарного права не важливо, хто є ініціатором конфлікту. Під час міжнародних збройних конфліктів застосування МГП припиняють із загальним закінченням воєнних дій, а на окупованій території воно діє ще протягом одного року після загального припинення бойових дій.

Домашнє завдання: написати конспект

За додатковими питаннями звертатися на електронну адресу
valusha886@gmail.com